

Conceptdeltabeslissing Rijn-Maasdelta

Deltaprogramma's | Rivieren, Zuidwestelijke Delta en Rijnmond-Drechtsteden



De Maeslantkering. Het huidige hoofdwatersysteem biedt een goed fundament voor zowel de waterveiligheid, als de zoetwatervoorziening. Foto: Theo Bos

Bij de Deltabeslissing Rijn-Maasdelta ligt de nadruk op het maken van keuzes over ingrepen in het hoofdwatersysteem die gevolgen hebben voor het rivierengebied, Rijnmond-Drechtsteden en de Zuidwestelijke Delta. De drie betrokken deelprogramma's (Rivieren, Zuidwestelijke Delta en Rijnmond-Drechtsteden) bereiden gezamenlijk de besluitvorming over de Rijn-Maasdeltabeslissing voor. Het advies over de Rijn-Maasdeltabeslissing aan de deltacommissaris komt van de gezamenlijke regionale stuurgroepen.

De Rijn-Maasdelta omvat het gebied van de bedijkte Maas, de Rijntakken, het beneden-rivierengebied tot aan de monding van de rivieren in zee en de noordelijke bekkens van de Zuidwestelijke Delta.

Huidige hoofdwatersysteem goed fundament

Bescherming tegen hoogwater

Het Deltaprogramma heeft de samenhang in het hoofdwatersysteem verkend en

bekeken of systeemingenrepen nodig zijn, om dit gebied beter te beschermen tegen hoogwater en om de zoetwatervoorziening te garanderen. De conclusie is dat ons huidige systeem een goed fundament is voor zowel de waterveiligheid als de zoetwatervoorziening, om op voort te bouwen, ook op langere termijn. De bescherming tegen hogere waterstanden op zee kunnen ook op lange termijn in stand worden gehouden met de huidige afsluitbaar-open kering in de Nieuwe Waterweg. Het afsluiten van de Nieuwe Waterweg met een zeeluis is niet nodig, is te duur en zou ook te veel schade opleveren voor de scheepvaart en natuur. Ook de aanleg van rivierkeringen in het Rijnmondgebied is geen goede oplossing. Rijnmond-Drechtsteden kan, in aanvulling op de huidige hoofdwatersysteemmaatregelen, goed beschermd worden met lokale maatregelen.

Naar verwachting zal rond 2070 de Maeslantkering worden vervangen. Op basis van de huidige inzichten ligt dan een

nieuwe afsluitbaar-open kering in de Nieuwe Waterweg voor de hand. Deze kan met de dan meest actuele inzichten worden ontworpen. Op deze manier kunnen we een goede bereikbaarheid vanuit zee behouden en blijft de getijdennatuur in stand. Bij storm sluit de kering, zodat de binnendijkse én de buitendijkse gebieden goed beschermd zijn.

Voor de ruimtelijke en economische ontwikkelingen kan ervan uit worden gegaan dat de Nieuwe Waterweg ook in de toekomst afsluitbaar-open blijft. De Deltabeslissing Rijn-Maasdelta zal geen uitspraak doen over een ander beheer van de Haringvlietssluisen. De sluisen worden in 2018 op 'een kier' gezet, daar gaan we eerst ervaring mee op doen.

Het huidige hoofdwatersysteem kan dus goed dienen als fundament om op voort te bouwen, maar het Deltaprogramma benadrukt dat een goed fundament wel goed moet worden onderhouden. Er zijn

aanzienlijke opgaven in het hele gebied om de waterveiligheid te borgen. Het gaat daarbij om meerlaagsveiligheid: dijkversterkingen en Ruimte voor de Riviermaatregelen, maar ook ruimtelijke maatregelen ‘achter de dijk’ en rampenbeheersing.

Zoetwatervoorziening

De voorkeurstrategie in de Rijn-Maasdelta voor de zoetwatervoorziening is gericht op een robuuste aanvoer, door het uitbreiden van alternatieve aanvoerroutes. Voor het bovenregionale inlaatpunt Gouda betekent dit dat we inzetten op de gefaseerde uitbreiding van de Kleinschalige Wateraanvoer (KWA) als alternatieve aanvoerroute. Een combinatie van maatregelen is beschikbaar om er zo voor te zorgen dat meer water vanuit het oosten kan worden aangevoerd, zodat het inlaatpunt bij Gouda, betrouwbaar blijft, ook bij toenemende verzilting. In de toekomst wellicht ook permanent. De KWA kan eventueel gecombineerd worden met een bellenpluim in de Nieuwe Waterweg. Voor de Bernisse zetten we in op het behouden van het huidige systeem en het vergroten van de robuustheid.

Afvoerverdeling over de Rijntakken

Binnen het Deltaprogramma is onderzoek uitgevoerd of het wenselijk en haalbaar is,

om in de toekomst vanwege de veiligheid, de afvoerverdeling over de Rijntakken te wijzigen. In dit kader is bekeken of minder water over de Lek kan worden afgevoerd en welke gevolgen dit elders heeft. Dit onderzoek is inmiddels afgerond en heeft een goed overzicht opgeleverd wat er momenteel wel, maar ook wat er nog niet bekend is over dit onderwerp.

Besloten is in de Deltabeslissing Rijn-Maasdelta uit te gaan van het handhaven van de huidige beleidsmatig vastgestelde afvoerverdeling. Het is daarom van belang dat nader onderzoek plaatsvindt na DP2015 naar de geconstateerde kennisleemten met betrekking tot de gevolgen van een eventuele wijziging afvoerverdeling en wat een eventuele wijziging betekent voor de opties die opengehouden moeten worden (conform de aanpak van adaptief deltamanagement).

Berging op de Grevelingen

Voor de voorbereiding van de Deltabeslissing Rijn-Maasdelta en de Rijksstructuurvisie Grevelingen en Volkerak-Zoommeer vindt nog onderzoek plaats om te zien of het bergen van water op de Grevelingen kansrijk is. De uitkomsten vormen input voor het DP2015. Onderzocht wordt of het een goede maatregel is, om water te bergen op de

Grevelingen, als de keringen gesloten zijn bij een storm op zee. Door water te bergen op het Grevelingenmeer kunnen de dijkversterkingen langs het Haringvliet en het Hollandsch Diep mogelijk minder omvangrijk zijn en uitgesteld worden. In de besluitvorming over dit onderwerp wordt ook de meerwaarde van waterberging op de Grevelingen voor ecologische en economische doelen, zoals recreatie en visserij meegenomen.

Uitvoeringstrategie en governance Rijn-Maasdelta

In de Deltaplannen Veiligheid en Zoetwater beschrijven we jaarlijks de te realiseren projecten voor waterveiligheid en zoetwatervoorziening. Hiervoor is een goede link tussen de planvorming van nu en de realisatie van straks nodig, en een overzicht van de te doorlopen stappen. Nieuwe inzichten die voortvloeien uit nadere onderzoeken van de Kennisagenda Deltaprogramma, worden daarin verwerkt. Het samenwerken van de verschillende overheden blijft ook in de fase na de deltabeslissingen van belang, om met elkaar nieuwe oplossingen te vinden en afwegingen van bestuurlijk draagvlak te voorzien.